

Verantwoording cijfers en werking van de Cyberslachtoffer Tool

De cyberslachtoffer Tool geeft aan de hand van vier gegeven cijfers, over de demografische opbouw van een gemeente, een indicatie over het aantal slachtoffers van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit en de schade hiervan binnen de gemeente. Dit document gaat in op de totstandkoming van deze indicatie en de beperkingen hiervan.

De tool geeft cijfers op verschillende niveaus van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit:

1. Oplichting en fraude
2. Hacken
3. Online bedreiging en intimidatie
4. Overig.

Deze categorieën en de bijhorende cijfers komen uit de veiligheidsmonitor van het CBS of uit statline: Sociale veiligheid; persoonskenmerken 2021 (zie voor de gebruikte cijfers alinea 4). Aan de hand van deze landelijke percentages wordt er in combinatie met de ingevoerde demografische gegevens van de gemeente een beeld van de hoeveelheid slachtoffers binnen deze demografische groepen gegeven. Voor de indicatie van de financiële schade is een gemiddeld schadebedrag van €271,59 per slachtoffer berekend. Dit bedrag is tot stand gekomen aan de hand van de CBS publicatie “Financiële schade van criminaliteit tegen burgers”. Hierin wordt een schade bedrag van €676 miljoen voor Nederlandse inwoners (privé) in 2021 genoemd. Dit bedrag is gedeeld door het aantal slachtoffers in Nederland van 2021 (15+ jaar).

Er is bij de indicatie uitgegaan dat de gemiddelde gemeente weinig afwijkt van de landelijke gemiddelden. Door het grenzeloze karakter van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit zijn factoren als de locatie, opleiding of sociaaleconomische status van het slachtoffer minder bepalend dan bij “traditionele” criminaliteit. Verschillen in slachtofferschap zijn voornamelijk gekoppeld aan leeftijdsgroepen. Daarom geeft deze Cyberslachtoffer Tool cijfers ook weer in deze groepen.

Doel van de tool

Het doel van deze tool is niet om een accuraat beeld te vormen van het cybercrime-probleem binnen een gemeente maar om een indicatie te geven van de urgentie van het probleem. Deze tool kan daarnaast gebruikt worden als basis van een veiligheidsanalyse van, bijvoorbeeld, een integraal veiligheidsplan.

Beperkingen van de tool

Deze tool biedt indicaties aan over het aantal slachtoffers en de schade van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit binnen de gegeven demografische cijfers. Deze indicaties worden gebaseerd op landelijke gemiddelden en bieden dus geen accuraat beeld van de daadwerkelijke situatie. Om deze reden kunnen er geen cijfermatige doelstellingen aan deze schattingen gekoppeld worden. Daarnaast is er sprake van dubbelslachtofferschap binnen de gemiddelden: iemand kan slachtoffer zijn van zowel hacking als fraude. Hierdoor komt het totaal van de individuele categorieën hoger dan het totaal (in het totaal wordt een slachtoffer van hacking en fraude als 1 geteld). Tot slot, door het gebruik van een gemiddeld schade bedrag per slachtoffer wordt er geen rekening gehouden met het type slachtofferschap. Bij bepaalde delicten (whatsappfraude en bankfraude) zijn de schadebedragen veel hoger dan bij anderen (verkoopfraude).

Cijfers

Cijfers van de veiligheidsmonitor 2021 en statline Sociale veiligheid; persoonskenmerken 2021:

Type criminaliteit	Slachtofferschap algemeen	Financiële schade	leeftijd 15-25	leeftijd 25-45	leeftijd 45-65	Leeftijd 65+
Online criminaliteit totaal	16,9%	6,5%	19,5%	18,4%	18,0%	12,0%
Online oplichting en fraude	9,7%	10,6%	8,6%	10,6%	11,0%	7,2%
Aankoopfraude	6,9%	7,6%	6,4%	7,4%	8,2%	4,8%
Verkoopfraude	1,4%	12,6%	1,4%	1,8%	1,5%	0,8%
Fraude betalingsverkeer	1,3%	8,6%	0,8%	1,6%	1,5%	1,0%
Identiteitsfraude	0,8%	6,2%	0,7%	1,1%	0,7%	0,5%

Phishing	0,8%	17,8%	0,4%	0,6%	0,8%	0,5%
Hacken	6,9%	4,4%	8,5%	7,4%	7,0%	4,9%
Hacken apparaat	2,9%		2,1%	2,2%	3,5%	3,4%
Hacken account	5,7%		7,7%	6,7%	5,6%	3,2%
Online bedreiging en intimidatie	2,3%		4,9%	2,5%	1,9%	1,0%
bedreiging	0,9%	4,8%	2,3%	0,9%	0,6%	0,3%
Pesten	0,8%	5,6%	1,8%	1,0%	0,6%	0,2%
Stalken	0,8%	5,7%	1,1%	0,9%	0,7%	0,4%
Shamesexting	0,4%	4,1%	0,9%	0,4%	0,4%	0,2%
Overig	0,6%	8,6%	0,5%	0,6%	0,7%	0,5%

Voor meer informatie bekijk de publicatie '[Financiële schade van criminaliteit tegen burgers](#)' van het CBS.

Het CCV is niet verantwoordelijk voor het gebruik en de uitkomsten van de Cyberslachtoffer Tool. [Bekijk onze voorwaarden.](#)